

REFEREDUM ZA VDIHLJAJ ČISTEGA ZRAKA

V nečem pa so bili futuristi vendarle preroki: »... Dirkalni avto z motornim krovom, ki ga krasijo debele cevi, podobne kačam z eksplozivnim dihom... hrumeči avto... je lepši od samotraške Zmage...« Hitrost, ki so jo futuristi proglasili za novo lepoto sveta, utelešena v avtomobilu, je danes zavladala svetu in vsi smo tako ali drugače njeni verniki. Njena svetišča, prav v starem smislu, s številnimi žrtvami, so ceste, ceste...

Spet se je glasneje oglasila misel, da bi tako cesto speljali tudi skozi ljubljanski Titvoli. Za misel, ki je že nekaj let konkreten načrt, se plazi po našem glavnem mestu kot tat, tiho, po prstih, čaka le na priložnost, na svojih pet minut. Tako vsaj govorijo spet te dni po Ljubljani, morda iz strahu, iz nezaupanja, ali pa že kar utemeljeno. Karkoli že: stvar ni od muh. Takale cesta, moderna, široka, hitra, z »eksplozivnim dihom«, nepesniško bi dejali kar s strupenimi izpuhi, je stvar, ki ogroža tudi naš najbolj vsakdanji dih, tisti vdihljaj čistega zraka, ki smo ga tako potrebni in ki nam ga je Tivoli

voljan dati tudi v prihodnje, le če mu bomo z eksplozivnim dihom in hrupom teh kač, lepših od samotraške Zmage, kako prizanesli.

Načrt, pravijo, še zmerom obstaja in dokler obstaja, ga je možno ob prvi priložnosti tudi uresničiti. Od koga je to odvisno? Imeli smo referendum za gradnjo otroških vrtcev, šol, telovadnic — zaradi naših ljubih otrok, smo rekli in se obvezali, da bomo dajali, vsak mesec, toliko in toliko od svoje plače. Pravzaprav smo nekoliko zožili pomen teh svojih referendumov, zanje se odločimo samo takrat, ko se moramo vprašati, ali bomo kaj prispevali ali ne za šolstvo ali zdravstvo. K takemu soočenju z ljudsko voljo pa bi se, vsaj včasih, lahko zatekli tudi v drugih, bolj »vsakdanjih« primerih, ko je tudi prav, da se taka volja pokaže in spoštuje.

Kaj bi bilo torej bolj primernega kot referendum o tem, kaj Ljubljančani mislimo o možnosti (ali nevarnosti) ceste skozi Tivoli. Načrti za tako cesto, pravijo, so še zmerom v delovnem predalu. Referendum ne bi bil drag, propagande še treba ne bi bilo, opraviti bi ga bilo mogoče pod čisto preprostim geslom: ZA VDIHLJAJ ČISTEGA ZRAKA.

C. Zlobec

NOTICA

Podpisani Marijan Kramberger na svojo pobudo odstopam kot član uredniškega odbora Sodobnosti. Ta korak je v zvezi z mojo splošnejšo odločitvijo, da se enkrat za vselej neham ukvarjati s politično in tej sorodno publicistiko. Z njim ne izražam nobene sodbe o vsebini svojih dosedanjih tovrstnih tekstov: lahko sem se v njih motil (to je riziko vsakogar, kdor razmišlja zunaj rutinskih klišejev), lahko pa se motijo tudi njihovi kritiki. Bistveno je zame, da so me ti teksti od prvih začetkov pa vse do danes vedno znova pripeljali v takšne konflikte z javnim mnenjem in inštitucijami, spričo katerih ne morem več verjeti v smiselnost svojega početja, tudi če je bilo samo na sebi pravilno in potrebno.

Če bi zaradi moje odločitve nastala kakršnakoli škoda (kar pa je vprašljivo), mislim, da jo bom s svojim delovnim prispevkom na kakšnem drugem, manj spornem področju zlahka nadomestil. To velja tudi za moj več kakor skromni delež pri urejanju pričujoče revije.

M. Kramberger